

Za celo leto K 20—
za pol leta « 10—
za četrt leta « 5—
za 1 mesec « 1.70
Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), prtiličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 9

Ptuj, 29. februarja 1920

II. letnik

Članom in članicam krajevnih organiza-
cij JDS!

V nedeljo, dne 29. februarja 1920 se vrši
ob 10. uri dopoldne v veliki dvorana hotela
Union v Ljubljani

velik javen SHOD

na katerem poročajo bivši ministri: Svetozar
Pribičević, Milorad Drašković, dr. Edo Luki-
nič, dr. Albert Kramer, dr. Gregor Žerjav.

Vabljeni so vsi somišljeniki in somišlje-
nice. Udeležite se zborovanja gotovo.

Načelstvo JDS.

NOVA VLADA.

Imamo torej zopet novo vlado v Beo-
gradu; imeli smo jih že celo vrsto in kakor
vse kaže, še tudi za naprej ne bomo prišli
do potrebne stalnosti v tem pogledu.

Sedaj so na površju srbski radikalci, hr-
vatski frankovci in slovenska ljudska stranka
pod vodstvom dr. Korošec-a. V ministerstvu
imamo 3 slovenske zastopnike in sicer je dr.
Korošec ministerski podpredsednik, ter zajed-
no minister za železnice, kmet Roškar je mi-
nister za poljedelstvo, zdravnik dr. Fran Jan-
kovič minister za verstvo. Najbolj simpatično se
nam še zdi, da se je ministerstvo za poljedelstvo
poverilo kmetu, ker kmet vendarle o kmetij-
stvu še več razume, kakor duhovnik o želez-
nicah in pa zdravnik o verstvu. Toda mini-
sterski portfelji se pač ne oddajajo po stro-
kovnjaških zmožnostih, temveč pač tako, ka-
kor nanese slučajno politika.

Nova vlada se je porodila v velikih te-
žavah. Ko je bila lista že sestavljena, se je

Iz starih časov.

Že stari narodi so se mnogo borili proti
alkoholu, temu velikemu sovražniku človeštva,
razdiratelju družinskega življenja in protivniku
vsega napredka.

Pri starih narodih so bili zakoni proti
alkoholu prav strogi. V Atenah, domovini
umetnosti in lepote, so stari Grki obsodili
nekega zakonodajnega uradnika na smrt, ker
se je preveč napil.

Strogi Špartanci pa so šli še dalje. Ti
so popolnoma prepovedovali pitje opojnih
pijač in Lykurg je ukazal, da se povsod
zatre vinska trta.

Za časa rimske republike je bilo prepo-
vedano piti mladini vino; šele nad 30 let
stari moški so smeli uživati vino. V slučaju
pa, da je kdo storil v pijanosti zločin, se to ni
smatralo kot olajšujočo okolščino, temveč se
je zločinca zaradi tega še strožje obsodilo.

Grški modrijan Pittakos v Mytileni je
izdal naredbo, da se mora vsakogar, ki je v
pijanosti zagrešil kak zločin, dvakrat strožje
kaznovati, kakor onega, ki ga je storil
v treznosti.

Mohamed, ustanovitelj Izlama je popol-
noma prepovedoval v Koranu uživanje vina.

izkazalo, da sta 2 izmed ministerskih kandi-
datov pravzaprav državnonevarni osebi. Neki
Hail Beg Hrasnica, ki bi naj postal mini-
ster za šume in rude, je baje kot bivši av-
strijski vojaški sodnik vesil Srbe v Kragujevcu,
ter zahteva mirovna konferenca njegovo
izročitev kot vojnega zločinca, Ladeslav
Hanžek pa, ki bi naj bil prevzel ministerstvo
za agrarno reformo, je bil avstrijski konfi-
dent. Še pravočasno so demokratije opozorili
javnost na to dejstvo. Moža sta izginila z
liste in tako prevzame g. Krnic ministerstvo
za agrarno reformo, dr. Šurnin mesto Krnica
ministerstvo za socialno politiko, a Ivica Ko-
vačević ministerstvo za šume in rude. Novo
ministerstvo se je seveda s to prvo krizo ta-
koj spočetka precej diskreditiralo.

Kako bo šlo z novo vlado naprej, bomo
videli in jo bomo sodili po njenih uspehih.
Imela bo izvanredno težavno stališče, ker ni-
ma za seboj potrebne večine. Politični boji
se bodo seveda nadaljevali, boj za minister-
ske stolčke ne pojenja, trpi pa pod tem dr-
žava in narod. Kakor ni mogla dosedanja
demokratsko-socialistična vlada doseči vsled
opozicije drugih strank nikakih znatnih uspe-
hov, tako se bojimo, da tudi nova vlada ne
bo mogla izvršiti svojega programa, ako se
ne ublažijo razmere med njo in nasprotnimi
strankami. Narodno predstavništvo je zopet
sklicano in se sestane dne 3. marca. Nova
vlada hoče torej odločevati le v sporazumu z
narodnim predstavništvom. Vprašanje pa je,
ali je to narodno predstavništvo zmožno za
delo. Kot prva točka je na dnevnem redu:
Konfiskacija vojnih dobičkov. Bilo je že več-
krat v razpravi, toda vojni dobičkarji se še
vedno brezskrbno vesele svojega plena. Ako
bi nova vlada v tem oziru imela več sreče,
si bo stekla gotovo mnogo zaslug. Brez kon-
fiskacije vojnih dobičkov ni mogoče urediti

Karol Veliki je mnogokrat strogo opo-
minjal svoje dvornike, naj ostanejo trezni.

Francoski kralj Franc I. je odredil l.
1536 jako stroge naredbe proti alkoholikom.
Odredil je, da se vsakega pijanca kaznuje v
prvem slučaju z ječo ob kruhu in vodi. Ako
so koga drugič zalotili pijanega, se mu je
naštelo primerno število palic, tretjič so ga
pretepli z biči. Ako je ostal nepoboljšljiv
pijanec, odrezal se mu je en prst na nogi,
ako to ni pomagalo, se ga je izpostavilo na
sramotni kamen, a končno se ga je izgnalo
iz domovine.

V nekaterih drugih deželah so zaprli
pijance v ječe ter jim dajali le to hrano, ki
je bila pomešana z žganjem in to tako dolgo,
dokler se ni pijancu zgnusilo ter se je začel
brantiti uživati tako hrano. Ali pa so zaprli
vse, ki so jih našli pijane na ulicah, potem
pa, ko so se stregli, so morali pometati
ceste, neglede na to, ali je bil kdo bogataš
ali siromak.

Cepljenje ran in alkoholne pijače.

Včasih so mislili, da ranjencem koristijo
alkoholne pijače, da se jim hitreje celijo rane,
ali da vsaj lažje prenašajo bolečine, če uživa-
vajo alkoholne pijače.

Ali zdravniki trdijo ravno nasprotno in

naše valute. Dokler se ne uredi valuta, ne
pojenja draginja in se ne izboljša naše go-
spodarstvo.

Torej nova vlada ima rešiti mnogo
važnih vprašanj. Ljudstvo čaka, kako se ta
zgodí.

Gospodarstvo.

Mazanje trt proti trtni plesnobi in dru-
gim boleznim.

Zlasti važno je za nas letos mazanje trt
z žveplovoapneno brozgo proti trtni plesnobi,
katera bolezen se je pri nas zelo razpasla
in nam povzroča velikansko škodo. Ker žve-
plovoapnene brozge iz inozemstva ne moremo
dobiti, pripraviti si jo moramo sami na sle-
deči način:

Na 10 l vode se vzame 2 kg finega,
zmletega žvepla in 1 kg živega (neugašenega),
a svežega, ne starega apna. Posoda mora biti
železna (najbolje železen kotel) in še enkrat
toliko obsežna kot je tekočina, ker zavzame
ta med kuhanjem večji objem.

Najpreje se v kakih dveh litrih tople vode
polagoma (po koščkih) ugasi živo apno in se
ga končno dobro razmeša na redek apnen
belež. Medtem se žveplo, da ne dela kepice,
zmeša z nekoliko vode v gosto kašo, ki se
jo potem vmeša med apnen belež. Nato se
dolije še ostalo vodo in se s kako palico
zmeri globočina tekočine v kotlu.

V palici se napravi zareza, da se označi,
koliko tekočine vsebuje posoda (kotel), ker
je treba med kuhanjem izhlapelo vodo vedno
iznova nadomestiti (doliti z vročo vodo. Zmes
se kuha eno uro ob vednem mešanju, da se
končno izpremeni v rjavo, včasih (vsled vpliva

dokazujejo to na podlagi praktičnih opazovanj
ranjencev ob času vojske.

Tako je opazil zdravnik Heyfelder v zad-
nji vojski, da so se zdravile pri zdržnih
Turkih in Tatarih zelo težke rane hitro, brez
vročine in drugih posledic, dočim je bilo pri
Rusih, ki so uživali žganje zdravljenje veliko
bolj težavno.

Enake pojave so navajali zdravniki v
grško-turški in zlasti še v rusko-japonski vojski.

Pri Japoncih, katerih zdržnost je splošno
znana, niti kužne bolezni, kakor kolera, legar
malarija, ki se tako rade pojavijo v vojnem
času, niso nastopile.

Zdravnik Azimovo piše, kako zelo pre-
segajo zdržni Arabci in Alžirci Francoze v
odpornosti pri ranitvah. Težke rane so zdra-
vili zdravniki pri njih v najkrajšem času.
To so pripisovali njihovi zdržnosti od alko-
holnih pijač.

A ne le vojakom je priporočati popolno
zdržnost, potrebna je vsakemu, ki mu je mar
njegovo življenje.

Norveško ženstvo in žganje.

Na Norveškem je bila leta 1894 sprejeta
postava, ki dovoljuje občinam, z glasovanjem
odločiti, ali se naj v občini kuha žganje ali
ne. Vsak moški ali ženska, ki je star 25 let,